

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DS008 Основи образотворчого мистецтва (Рисунок, Живопис) / Basics of Fine Arts (Drawing, Painting)
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Дизайн
Семестр	II-III семестр (повний термін навчання)
Кафедра	Дизайну та соціально-культурних дисциплін
Курс	1-2 курс (повний термін навчання)
Анотація курсу	<p>Дисципліна «Образотворче мистецтво (Рисунок, Живопис)» є однією з основних дисциплін, які викладаються протягом усіх курсів навчання студентів спеціалізації «Дизайн».</p> <p>Володіння навичками малюнка розширює творчі можливості, значно підвищуючи конкурентоспроможність дизайнера.</p> <p>Основною формою проведення практичних занять є вправи, які виконуються відповідно затвердженим темам.</p> <p>Предмет формує систему знань, яка дозволяє на основі вивченій та пізнаній засобами малюнку матеріальної форми, відтворити її в кольорі та зобразити в просторі кольорових співвідношень.</p> <p>Завдання: здобуття вмінь та навичок в роботі з фарбами, використання закономірностей кольору в конкретному середовищі,</p>

	<p>застосування технік і технологій живописних матеріалів, вирішення складних просторових колористичних завдань живопису та створення художнього образу живописними засобами. Завдання поступово переходять від предметних постановок до вивчення живої натури.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати: теорію і технологію використання фарб, техніку та прийоми володіння живописними засобами, закони рисунка та живопису.</p> <p>вміти: використати закономірності кольору в конкретному середовищі, застосувати техніки та технології живописних матеріалів у вирішенні складних просторових колористично – ортогональних завдань живопису та створенні художнього образу живописними засобами.</p>
Сторінка курсу в MOODLE	<p>Сіра О.В.</p> <p>http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=316</p>
Мова викладання	українська
Лектор курсу	<p>Сіра Оксана Валентинівна</p> <p>СДН «Moodle»: повідомлення в чаті</p> <p>E-mail: ciraoksana56@gmail.com</p>
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_gd.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну комунікацію.</p> <p>ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
Перелік спеціальних	ФК 03. Здатність здійснювати композиційну

компетентностей (СК)	<p>побудову об'єктів дизайну.</p> <p>ФК 08. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).</p> <p>ФК 09. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).</p> <p>ФК 10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>ПРН 01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН 02. Визначати мету, завдання та етапи проектування.</p> <p>ПРН 06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.</p> <p>ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.</p> <p>ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.</p> <p>ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 360</p> <p>Кількість кредитів – 6/6</p> <p>Кількість лекційних годин – 0</p> <p>Кількість практичних занять – 120/105</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60/75</p> <p>Форма підсумкового контролю –</p>

	екзаменаційний перегляд
Методи навчання	<p>1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт).</p> <p>2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів:</p> <p>1) пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний,</p> <p>2) репродуктивний.</p>
Зміст дисципліни 2-3 семестр (живопис)	
Тема 1 Натюрморт «Осінні мотиви»	Скомпонувати на площині листа, створити врівноважену композицію натюрморту. Звернути увагу на ритми вертикалей, горизонталей, співвідношення великих та малих форм, повітряну перспективу. Вирішити в кольорі, гармонійно поєднати доповнюючі контрасти
Тема 2 Копія декоративного натюрморту.	Підібрати кілька варіантів аналогів декоративного натюрморту, затвердити один для копіювання. Перенести максимально точно рисунок, використовуючи модульну сітку, збільшуючи або зменшуючи розміри авторського рисунку. Відтворити правильно авторські кольори та відтінки.
Натюрморт «Народні мотиви».	Дослідити насиченість кольору та орнаментальний декор. Рішення декоративно-площинне. Створити колористичну композицію з допомогою декоративних площин, орнаментики, контурів.
Тема 4 Натюрморт «Атрибути мистецтва».	Завдання на вивчення однієї з графічних технік – суміщення перового малюнка та заливка аквареллю. Метою являється більш досконале дослідження нюансів колориту, рефлексів, світлотіні. Використати лінійну обводку пером, рапідграфом або гелевою ручкою та заливку кольором в межах контуру.
Тема 5 Натюрморт з металевих і скляних	Завдання на відтворення фактури та матеріальності предметів у кольорі. Детально

предметів.	дослідити і передати характерні фактури предмета, їх відмінності. Передати блиск металу, скла, фактуру дерева, хутра, тканини, фарфору.
Тема 6 Начерки і замальовки голови натурника.	Зробити начерки голови людини в трьох ракурсах. Передати світлотінь, об'єм, кольорові рефлекси, характерні риси зовнішності натури. Замальовки з натури голови людини в різних положеннях. Освітлення денне, бокове, фронтальне. Вивчення та передача світлотіні, кольорових рефлексів, характеристики зовнішності людей.
Тема 7 Голова натурника. Чоловіча модель.	Світло-тіньове рішення живописного портрету. Дослідити колорит засобами акварелі. Опрацювати форму, об'єм. Скомпонувати голову натурника в площині листа, зробити лінійно – конструктивну побудову. Передати об'єм голови засобами живопису: світлотінь, рефлекси, колорит.
Зміст дисципліни 2 семестр (рисунок)	
Тема 1 Вступна бесіда: Ознайомлення учнів із завданнями дисципліни. Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо.	Компонування деталей голови на площині аркуша: око, ніс, губи, вухо. Лінійно-конструктивна побудова кожного з елементів.
Тема 2 Рисунок людського черепа в двох ракурсах.	Розміщення на форматі листа двох ракурсів черепа. Лінійно-конструктивна побудова черепа. Уточнення та вивчення основних анатомічних особливостей. Тональне вирішення черепа за допомогою штрихування.
Тема 3 Рисунок екорше Гудона (голова).	Виконання побудови голови. Виявлення об'ємів кісток та м'язів.
Тема 4 Рисунок античної голови (голова Аполона).	Виконання побудови античної голови. Передача особливих рис обличчя, об'єму та світлотіні.
3 семестр (рисунок)	
Тема 5 Рисунок гіпсової голови (голова Гатамелати).	Виконання побудови гіпсової голови. Тоновий розбір форм.
Тема 6 Рисунок голови	Виконання побудови голови натурника.

натурника (натурниці) при штучному освітленні.	Передача особливих рис обличчя, об'єму та світлотіні.																
Політика дисципліни																	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання організується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.																
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.																
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.																
Система оцінювання																	
<p>Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу. Кожен семестр оцінюється по 100 балів.</p> <p style="text-align: center;">Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни за 2-3 семестри (Рисунок)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Види навчальної роботи</th> <th style="text-align: left;">Мах кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2 семестр</td> <td>20/15/15</td> </tr> <tr> <td>Практичні завдання (9 тем)</td> <td>Аудиторні/індивідуальні</td> </tr> <tr> <td>Тема 1. Рисунок людського черепа в двох ракурсах.</td> <td style="text-align: center;">5/5</td> </tr> <tr> <td>Тема 2. Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо.</td> <td style="text-align: center;">5/5</td> </tr> <tr> <td>Тема 3 Рисунок екорше Гудона (голова).</td> <td style="text-align: center;">5/5</td> </tr> <tr> <td>Тема 4 Рисунок античної голови (голова Аполона).</td> <td style="text-align: center;">5/</td> </tr> <tr> <td>Екзаменаційний перегляд</td> <td style="text-align: center;">15</td> </tr> </tbody> </table>		Види навчальної роботи	Мах кількість балів	2 семестр	20/15/15	Практичні завдання (9 тем)	Аудиторні/індивідуальні	Тема 1. Рисунок людського черепа в двох ракурсах.	5/5	Тема 2. Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо.	5/5	Тема 3 Рисунок екорше Гудона (голова).	5/5	Тема 4 Рисунок античної голови (голова Аполона).	5/	Екзаменаційний перегляд	15
Види навчальної роботи	Мах кількість балів																
2 семестр	20/15/15																
Практичні завдання (9 тем)	Аудиторні/індивідуальні																
Тема 1. Рисунок людського черепа в двох ракурсах.	5/5																
Тема 2. Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо.	5/5																
Тема 3 Рисунок екорше Гудона (голова).	5/5																
Тема 4 Рисунок античної голови (голова Аполона).	5/																
Екзаменаційний перегляд	15																

Всього балів	50
3 семестр	20/15/15
Тема 5 Рисунок гіпсової голови (голова Гатамелати).	10/7
Тема 6 Рисунок голови натурника (натурниці) при штучному освітленні.	10/8
Екзаменаційний перегляд	15
Всього балів	50

**Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни
за 2-3 семестри (Живопис)**

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
2 семестр	20/15/15
Практичні завдання (7 тем)	Аудиторні/індивідуальні
Тема 1. Натюрморт «Осінні мотиви»	4
Тема 2. Копія декоративного натюрморту	4/5
Тема 3. Натюрморт «Народні мотиви».	4
Тема 4. Натюрморт «Атрибути мистецтва».	4/5
Тема 5. Натюрморт з металевих і скляних предметів.	4/5
Екзаменаційний перегляд	15
Всього балів	50
3 семестр	20/15/15
Тема 1. Начерки і замальовки голови натурника.	10/8
Тема 2. Голова натурника. Чоловіча модель.	10/7
Екзаменаційний перегляд	15
Всього балів	50

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах

FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Альбом «Акварель українських художників». К., Мистецтво, 1985. 110с.
2. Альбом «Декоративне мистецтво України». К., Мистецтво, 1991. 213 с.
3. Недосєко Н. Натюрморт. Методичні рекомендації. ЧДБК, 2001. 20 с.
4. Лильо-Откович Зоряна, Український пейзажний живопис ХІХ – початку ХХ сторіччя. – К.: Балтія-Друк, 2007. – 120 с.; іл. – Укр., англ.
5. В. А. Греченко, І.В.Чорний, В.А. Кушнерук, В.А.Режко, Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464 с.
6. Лоханько Ф.П., Флорова Т.І., Художні матеріали. Техніка живопису. Короткий курс для студентів педагогічних факультетів художніх інститутів. – Київ, 1960. – 142 с.
7. Катерина Білокур очима сучасників / Спогади, есеї, розвідки, матеріали з архіву художниці підготував, упорядкував М.Кагарлицький. – К.: «Томіріс», 2000. – 432 с., іл.
8. Барчаи Е., Анатомія для художників. – Корвина, Будапешт, 1982. – 344 с.: іл.
9. Andrzej Jakimowicz, Jacek Malczewski. – Warszawa, AURIGA, 1974. – 218 p., іл.
10. Феодосійська картинна галерея імені І.К.Айвазовського: Альбом / Авт.-упоряд. С.С.Полун. – К.: Мистецтво, 1988. – 151 с.: іл.
11. Косьяненко Катерина, Мамаї та Мамаївни. Живопис. – К.: Видавництво «Промінь», 2013. – 36 с.: кол.іл.
12. Тадем Е., 50 креативних ідей малювання олівцем / Пер.з англ. В.Кучменко. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2018. – 224 с.: іл.
13. Кетрін Інгрем, Це Воргол. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2016. – 80 с.: кол.іл.
14. Кетрін Інгрем, Це Далі. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2017. – 80 с.: кол.іл.
15. Джордж Роддам, Це Ван Гог. Ілюстрації С.Гарасамович. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2018. – 80 с.: кол.іл.
16. Сара Паппворт, Це Моне. Ілюстрації Од Ван Рин. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2019. – 80 с.: кол.іл.
17. Паламарчук Г.П., Тарас Шевченко. Альбом. – К.: Мистецтво, 1976. – 352 с.: кол. іл.
18. Мацапура М.І., Т.Г.Шевченко. Живопис. – К.: Мистецтво, 1964. – 24 с.: іл.
19. Мацапура М.І., Т.Г.Шевченко. Графіка. – К.: Мистецтво, 1964. – 24 с.: іл.

20. Іттен Й., Мистецтво кольору. Перекладач Монахова Л. – Видавництво Аронов, 2020. – 96 с.: кол.іл.
21. Кассія Сент-Клер, Потаємне життя барв. Переклад Сокульська К. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2021. – 296 с.: іл..
22. Фонди кафедри

Інформаційні ресурси:

1. Анатомія для художників. URL:

https://pseudology.org/health/Barchai_Anatomy2.pdf

2. Г. Баммес. Анатомичні схеми. URL: <https://nevsepic.com.ua/anatomy/29797-g.-bammes-anatomicheskie-shemy-468-rabot.html>

3. Берн Хогард. Рисунок. URL:

https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Burne%20Hogarth%20-%20Drawing%20Dynamic%20Hands/page/n61/mode/2up

4. Ендрю Луміс, Рисування голови і рук. URL:

https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Andrew%20Loomis%20-%20Drawing%20the%20Head%20and%20Hands/page/n81/mode/2up

5. Улдис Заринш. Анатомія для скульпторів. URL:

https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Uldis%20Zarins%20-%20Anatomy%20for%20Sculptors/page/n169/mode/2up

6. ХДАТМ, Єгоров Євген Павлович - Живописець, графік, художник-монументаліст. URL: <https://www.ksada.org/museum-egorov.html>

7. ХДАТМ, Хбесєдін Сергій Фотійович - Майстер станкового живопису, художник-графік. URL: <https://www.ksada.org/museum-besedin.html>

8. Методичні рекомендації «Рисунок черепа» URL:

<https://eprints.kname.edu.ua/10601/1/>